Иван Груев

Откриване на сетивата

избрани стихотворения

Издателство ДОМИНО

Не знам кое е по-лошо – да няма кой да ти помогне или да няма на кого да помогнеш?

Имаше поне един човек, който помагаше на баща ми години наред. А баща ми също помагаше на други хора... Може би на всеки, който пожела това.

Илко Груев

ОТКРИВАНЕ НА СЕТИВАТА

Избрани стихотворения (2)

© Иван Груев – автор

© Издателство „Домино” – Стара Загора, март 2014
ISBN 978-954-651-263-5

In Memoriam

Пред мен са книжките на Иван. Дванайсет са. Не бях ги броил. Може да съм и единствен, който ги има всички с посвещение от автора. Първата от тях, „Надежда за понеделник", е издадена през далечната 1982 г. Посвещението след обръщението гласи: „Поезия, открадната от живота, в книга, открадната от библиотеката". Смешно ми е като си представя как краде собствената си книга от някое читалище. След нея са „Автострада" (1990), „Рисунки с въглен" (1992), „Разпадане на чудесата" (1996), „Лична зона" (2003), „Премълчавани признания" (2004), „Вино от залези" (2005), „Причастие" (2005), „Мигове от светлина" (2006), „Завръщането на думите" (2007), „От завоя на август" (2008) и „Пречупване на светлината" (2011). Ако трябва да съм точен, има и едно малко, тринайсето книжленце, в което са четиристишията му – закачки със старозагорската бохема. Издаде го „SMS Трибуна" със заглавие „Скици от Бирхала", и тиражът му беше съвсем малък. Тези, които го имат, знаят, че и Иван можеше да бъде такава скица. Само че малко тъжна. Не беше горделив, нито надменен. Живееше бедно и скромно. Ако го срещнеш на улицата, със сива шапка, в протрито кожено яке и стари обувки, нямаше да ти мине и през ум, че това е най-големият жив старозагорски поет. Иван не получи полагащото му се признание приживе. Странно е колко малко хора забелязваха необикновените му, невероятно силни стихове. Може би заради бездуховното ни време. Или заради прочутата в цял свят, вирееща отлично в старозагорския климат, класическа завист. Все едно. Той беше един от най-големите български поети. Тепърва предстои да го откриват и да пишат за него похвални слова. И ако все още у нас живее духът, поезията му ще се учи в училище. Вероятно един ден ще забучат някъде из града и паметник. Такава е традицията по тези места: признанието трябва да дойде, когато вече не ти трябва. Не зная дали се нуждаеше особено от него. Струва ми се, че нямаше да бъде щастлив, ако тая суета го беше заобиколила приживе.

Какво още исках да кажа? Той имаше дарбата да забелязва всичко наоколо. Сякаш всички ни беше събрал в себе си. Знаеше неща, които ние и не подозирахме. Виждаше красотата там, където ние не я съзирахме, и усещаше болката на обърканията ни свят посилно от нас. В него живееше надеждата, която ни е необходима да оцелеем. Вероятно и ни е обичал повече, отколкото ние него.

Тези мисли ме спохождат напоследък, като чета книгите му.

Като ги гледах, натрупани на купчина, ми мина през ум, че всяка една от тези стихосбирки е била стъпало към нещо, което не съм разбирал, когато се запознахме. И щом написах това, се случи нещо странно. Сякаш някой ме накара да взема една от тях. Оказа се „Завръщането на думите". Отворих я напосоки. И ето какво прочетох:

Не съм броил, не знам до този час
на колко стълби счупих стъпалата
да се катеря към небето – аз,
последният щастливец на земята.

Това беше. Някой е трябвало да ме подсети, че той, сам съборил един куп стълби, ни остави една, по която можем да стигнем до посвестните от мечтите си.

Дано там, където е сега, е срещнал онези, с които искаше да бъде тук, на земята. Дано е така, както сам си беше пожелал.

Той беше един от малкото ни велики съграждани.

За мен беше чест да го познавам.

Кънчо Кънчев
февруари 2014 г.

РОЖДЕН ДЕН

Все още си поемам дъх...

Оглеждам се –
да разпозная някой друг във себе си.
Покрит съм с белези на роб.
Като костилката на праскова съм грапав.
А рога ми на изобилието
с нищета е пълен.

Отивам да се търся.

За да се спася,
от нищо не трябва да се спасявам.

СЪТВОРЕНИЕ

Натъпкаха главата му с лозунги.

Сложиха на гърба му плакат.
Набиха го на кол – да се изправи.

Казаха му:
– Върви и твори!

И той тръгна.

Майко Кураж,
ела да оплачеш сина си.

ЯБЪЛКА

От ябълка започва земното притегляне.
Полетът надолу е закон. Начало.
От семките ѝ, паднали на пясъка,
израстват неочаквани градини.

Поставена върху главата на дете,
привлича във средата на сърцето си
стрелата.

От клон на ябълка не е направен лък.
Дори тъгата на сакатия и стареца
не е за нея – чупи се бастунът.

На ябълката само люлка може да се върже.

От етажерката на зимата
ми се усмихва като лято.

От ябълка започва земната любов
и по греха човекът се катери
към небето.

ГЛЕДАХ ОГЪНЯ

Гледах огъня:

Опари си пръстите.
Ноктите му изпадаха.

Опърли си веждите.
Очите му се стопиха.
Видя душата си.

Усети болката.
Изгори сърцето си.
И стана въглен.

Започнах да рисувам.

РОЗИ

С изтънели, прозрачни листа
са есенните рози.
И с меки, доверчиви бодли.

Подхождат за всичко –
за осланената градина на ноември,
за маса с недокосната вечеря,
за зала, във която свирят реквием...

За венец на тъгата подхождат най-много.

С изболели цветове са есенните рози.
Приличат на очи,
които цяло лято са се взирали
в небето и във градинаря.

Докоснеш ли ги невнимателно,
листата им неутешимо падат.

ОТКРИВАНЕ НА СЕТИВАТА

Очите ми се отвориха
и видях мрака.

Ушите ми се отпушиха
и чух тишината.

Кожата ми докосна студа
и пламна.

Целунах те
и устните ми станаха горчиви.

Започнах да мисля
и проговорих.

Зъбите ми прехапаха езика
и думите се окървавиха.

ШКАФ

Остарях от толкова много предмети.
Вратите ми скърцат.
Болят ме забитите гвоздеи.
Стоя неподвижен.
Претръпвам.

Червеят се събуди.
Не му обръщам внимание.
Друго не мога.

Исках да се изтръгна от стената,
но тя ме държи. Неумолима е.
Разбрах го отдавна. Вече не моля.
Не разговарям с нея.

Обичах я. След това я намразих.
Сега ми е безразлична.
Безразлични са ми всички предмети,
натъпкани в мен.
От тях остарях – неусетно, но сигурно.

Червеят също е стар.
Прегризва душата ми три пъти дневно.
И той няма изход.
Разчитам на него.

БРЯГ

Не мога да направя реката щастлива.
Макар да вървя до морето със нея.
Преча ѝ да се разлива.

А тя не ми позволява да мина през нея.
Да я обсебя. Да я нося във себе си.

Реката тече. Изплъзва се. Бяга.

До сърцето ѝ само дъното се докосва.
Аз съм отляво или отдясно. Встрани съм.

Спущам се стръмно. Готов съм да се изроня.
С цветя я примамвам. На поляна се правя.
На венец се преструвам.
На остров.

Реката тече. Изплъзва се. Бяга.

Тръгвам със нея.
Отстрани, но я следвам.
Неотстъпен и предан. Чак до морето.
То ни посреща нетърпеливо.
Мене ме спира, нея изпива.

Покачен на скалата, гледам нататък.
Къде е реката?

Дано е щастлива.

ВРАТАТА

През мене преминаха толкова хора,
че вече не помня лицата на всички.

Бях нова. Кафява и лъскава. Горда.
Широко отворена. Като покана.

Сега съм олющена, сива, забравена.
Пантите ми увиснаха –
ръждата ги къса невидимо.
Звънецът остана без глас.
Счупи се бравата.

Прага изтъркаха тези,
които най-много обичам.

Всички излязоха. Никой не идва.

Но аз съм врата и все някого чакам.
Чукайте силно!
Ще се опитам да се отворя.

РИСУНКА С ВЪГЛЕН

За фон – нощта.
Или косата ти –
за да е двойно черното.

Очите ти –
за пълна безнадеждност.
И дългото мълчание,
което ни очаква.

А в края – аз – затворникът
в концлагера "Надежда".

С чернилката на въглена
по пръстите
докосвам челото
на утрешния ден.

ПОЛУНОЩ

Нощта спря в полунощ
и не поиска да продължи по-нататък.

Последните думи
се превърнаха в привидения на думи.
Паякът видя сянката си в ъгъла
и уплашен се спусна по остатъка от живота си.

Духът на Хамлет се покатери на гардероба
и започна да си задава въпроси.
В отговор масата се завъртя спиритично.

Някъде много далече – навярно в Дания –
скелетът на Йорик се размърда
и тръгна да си търси черепа.

В мозъка на един жив
красиво избухна червено петно.

Заспивам с хапче против цветни сънища.

* * *

Сприятелих се с плъховете.
Хлебарките се влюбиха в мен.

Крадците обраха паяжините в дома ми.

Вечерям с черния си дроб.
Закусвам с чаша студена вода.

Отрязах ръката си
и я пратих да проси
за ненаситните.

ГРОБИЩЕТО НА МЕЧТИТЕ

Спомените там са камъни
с проядени от плесен надписи:

Тук почива
(Мечтата – с нежно име.
Рождената ѝ дата.
И датата на вечната ѝ смърт.)

От тия камъни
е изградена моята къща.

* * *

Денят е дълъг и само игра е
това, което ще ни се случи,
много неща със теб не знаем,
всичко – няма докрай да научим.

Идвай понякога – бърз и проскубан,
с лай през спомена тичай –
на този свят човек е загубен,
ако и куче не го обича.

* * *

Очите ми са вече пръст, в която
надеждата не може да поникне.

Изтича времето в кафяво...
Часът на тъжните цветя
се приближава.

Сложи на устните ми огледалото
на сребърните спомени...

Дъхът го замъглява.

ЗАСТОЯЛА ВОДА

Не хвърляй камък в застоялата вода –
тя няма накъде да потече.
Не се опитвай дъното да стигнеш –
дълбоко е. И тъмно. И студено.

Животът в застоялата вода
е малък като попова лъжичка.

И непростен.
(На малките неща
е нужна прошката, че съществуват.)

Размътеното ѝ око
със укор и с молба се взира.

А застоялата вода
чертите ти запомня.

* * *

Пътеките след мен са заличени.
Насреща ми не идва никой.
Дори на себе си съм безразличен.

Изсъхнало дърво е паметта ми.

Сега единствено прахът изкачва
стълбището на надеждите
и думите са кротки като есенни оси.

Под клоните на голата черница
виси обесен вчерашният ден.

Повдигам се на пръсти, за да видя
спасения си хоризонт.

Над мен небето
е одрано.

ЧОВЕК

Кой ли е този човек
с очи на изпъдено куче?

Съвсем не прилича на нещо,
което е гордо.

Сигурно вече не помни
къде е заровил мечтите си.
Не знае къде е изгубил срама си.
Забравил е кой го е счупил
като стрък мълчалива тръстика.

Кой ли е този човек?
Някъде съм го виждал.

Приятелю, не умирай такъв,
че съвсем ще отчаеш Твореца си.

ГЛАС

Аз съм глас на едного,
Който вика в пустинята.
Ев. от Йоан

Откъде да се започна и да свърша –
аз съм се забравил вече целия.

Друг съм като счупена ключалка.

Вместо храм, душата ми е кръчма,
във която влизат със изкаляни обуща.
По стените са надраскани цинизми,
а крадците се надлъгват помежду си.

Господи, защо ги пуснах вътре?
Как сега от себе си да бягам?

Аз съм глас на ония,
в които пустинята вика.

И кръщавам със пепел.

КВАРТАЛ

Сиви, мрачни блокове, алеи, по които
дъждовните ми дни минават
и слънчевите пролети, и ветровете
на дългите самотни зими.

Във бедните му магазинчета
старици си броят стотинките
и само някое бездомно куче
ще ги погледне със очакване.

Квартал във края на града,
чак зад канала,
със тесни улици – за автобуса
или за катафалката, която
незабелязана от никого
понякога минава.

* * *

Събота е – денят на всичките мъртви,
трябва при Мака си днес да отида –
гробът ѝ сигурно вече е хлътнал,
пръст да му сложа, да го прелея с вино.

Свещ ще запаля и ще оставя
до главата ѝ кърпа и шепа бисквити.
Дано само и днес не забравя
гребен и фиби – да се среши косите.

Мама ще дойде, ще ме накара
да ѝ разказвам как са децата
и кротко накрая ще ми се скара,
че много пари съм дал за цветята.

Ще замълчи, когато попитам за нея –
дали е щастлива или и там е самичка…
И ще си иде, без пак да успея
да ѝ поискам прошка. За всичко.

* * *

Изядох всички зелени мухи,
които ме кацаха.

Душата ми стана отровно зелена.

Хубав мъртвец ще бъда.
На гроба ми ще напишат:

“Умря заради Живота,
който много обичаше.”

Ако намерите червей от мене,
не ловете риба със него.

* * *

В безкрайността от самота –
нощта на август –
щурците пак съсипват тишината.

Обичам ви, певци, но моля ви, млъкнете –
защото август вече е различен,
а Любовта, загърната със цветовете
на отминаващото лято,
преди години още си отиде
в един съвсем различен август.

Обичам ви, певци, но нека малко
да помълчим сега за нещо друго.

ОТРАЖЕНИЕ

И не във черепа, а в мозъка
е разликата между Йорик и гробаря.

“Пипи Дългото чорапче!”...
Сервитьорката не отговори
на закачката на диригента
и оркестърът на летните щурци
замлъкна.

Козелът слиза по Стената на страха
с предпоследните си крачки.
Смъртта е конкретна, но носи
абстрактни отговори в торбата си.

Златен зъб и слънчев лъч
се взривяват в три диоптъра.

В черното стъкло на масата
е отражението ми на Азазело.

* * *

Периодът ми на полуразпадане
започна, когато написах
хиляда и първата си измислица.

От душата ми изпълзяха гъсеници.
По кожата ми поникнаха езичета.
Зеленото надникна от пръстта
и се надигна на пръсти към слънцето.
Вкаменените думи покълнаха
и започнаха да се саморецитират.
Пресъхналата химикалка
прописа невидими стихове.

Тишината удължи шията си
и се заслуша в гласовете на корените,
които си разказваха зимните сънища.

* * *

Жълто, кафяво, червено
са смесили късните си фантазии
в огнището на октомври.

И станах изповедник на сърните,
на прелетните птици и на птиците,
които ще замръзнат във гнездата си.
И станах вестоносец на животните
и хората, които се надяват
на земната и на небесна милост.

Събирам листа под тополите
и пиша на тях послания –
в жълто, в кафяво, в оранжево –
до себе си и до вас, и до всички.

От вятъра ще ги получите –
пощальонът на есенните дървета.

* * *

Пет са знаците на самотната птица.
Сан Хуан де ла Крус

Истинската любов
се разпознава лесно:

тя е с пресъхнали устни
и с недоспали очи,
ръцете ѝ са малки,
тя няма глас,
облечена е в старите си дрехи;

тя никога не си отива,
за себе си не пази нищо
и винаги е тъжна и самотна.

* * *

Направен съм от теб и мен.

Със две сърца обичам този свят
и с две сърца понякога
тъгувам и се радвам.

И с четири очи
се взирам в мрака –
стена, която ме разделя
на теб и мен.

* * *

Какво предчувствие ни срещна –
жена с душа на оскърбена птица
и аз – поетът, пренебрегнал
и бедността, и завистта на другите?

Различни сме като трева и пясък,
но може би по нещо си приличаме
и може би със нещо се привличаме,
щом твоята душа се мъчи да лети
в кръга на моята прегръдка,
а аз съм по-прозрачен от признание,
когато със едно докосване премахваш
тъгата на кръвта ми и когато
тополите се разлюлеят
под виолетовото ти небе,
което винаги ми подаряваш.

* * *

Когато не е пълнолуние
и кучето и котката понякога
са най-добри приятели.

Ела и виж – луната
е само резен от яйце,
сварено в светлината на Венера.

Отстъпвам ти това парче луна,
магическия знак Касиопея
и млякото на всичките
небесни пътища.

И розовата пяна
на бавното разсъмване
ще ти отстъпя.

За еднодневката денят е вечност,
за мен – начало на съня
във тия стихове.

Говорят тихо глухите, но ти,
ако ме чуваш, покажи ми с мигли.

* * *

Всяка крачка вече е подвиг.

Стоя на хълма, а върховете
изчезват в мъглата непокорени.

Никой не е в центъра на света,
но всеки е в центъра на живота си.

Бял, зелен, кафяв и червен –
четири камъка се търкалят по сипея...

Всички сезони са недовършени.

Откривам тайните на старостта
и вадя
стрели от ахилесовите си пети.

МАЛКА БЕЗЛУННА СОНАТА

Меланхолична е музиката
на уморените музиканти,
оркестърът свири без нерв и желание,
сякаш еднакво е всичко –
престо, виваче, анданте –
докато заглъхне накрая
тъмния звук на тимпана.

За тебе написах
тази малка безлунна соната –
за да я свиря на твоите устни,
докато те прегръщам.
Странна е тази мелодия –
като жена непозната,
след която на улицата
напразно съм се обръщал.

Тръпчив е вкусът на раздялата
и на тревата,
в която телата ни са оставили
отпечатък.
Тръпчив като тях е и краят
на моята малка безлунна соната
и няма нищо след него,
освен тишина… по-нататък.

ПОСЕЩЕНИЕ В РАДУНЦИ

На гарата – бюфет.
С кюфтенца и със биричка.
Като на сватба – циганска –
гърми касетофонът:

“Аз отивам надалече,
няма да се върна вече.”

Изпитвам ужас от пейзажа.
Страхувам се от връщането вкъщи.
Ще дойдеш ли през седмицата пак?
Разбира се, ще дойда – във… четвъртък.
Ако съм по-добре,
ще набера в гората теменуги…

Задъхано мълчим по стълбите нагоре –
към болницата за докрая болни.

“Аз отивам надалече…”

В очите ти пейзажът е размазан
и пълен с призраци на затлъстели котки.

РОЖДЕСТВО

Аве, Мария!
Къде е оная звезда,
която доведе хората
до твоите майчини скути?

Гледам небето
от върха на моя объркан живот.
Тъмно е.
Само песента на невидими ангели
като топла река тече през ушите ми.

Аве, Мария –
на Йосиф, на Рафаело и Шуберт –
Младенецът на Твоята гръд се усмихва
и благославя света.

Макар и спасен, човек се погубва.
Макар и погубен, човек се спасява.

Гледам небето – светло е.
Рождество е сега!
До кръста е още далече.

ВЕЛИКДЕН

Пред черквата – опашка –
грешник не може да влезе.
Толкова много праведни
търсят прошка за греховете си,
които пак ще извършат.

Разделени попове кадят тамян,
Кръвта Христова се стича по устните…

Аз не съм на опашката.
Прекръствам се до "Светаго Духа",
но не мога да кажа "Амин!"

Свещта изгасва в ръката ми.

Не искам да съм във рая
със тези, които намират
прошка за греховете си.

Камбаната бие –
Христос воскресе!

Грехът ще възкръсне утре.

СМОКИНЯТА

Очите им изпъкват от тлъстина.
Псалом 73

Обрана е смокинята,
а клоните ѝ – счупени – лежат
изсъхнали върху оградата.

Дори Христос да мине,
не би разквасил устни –
отрупана със плодове,
смокинята привличаше ръцете.

И кой е прокълнат – оградата,
настръхналата улица
или пък хората, надничащи крадливо
зад плътните завеси на душите си?

Исусе, влез във този град и намажи
със кал очите ни изпъкнали.

ГЕРГЬОВДЕН

Житото с педя порасна.
Момците вързаха люлки
за свойте изгори.
Овчари донесоха агнета, мляко и вино.
Гъдулката ситно поведе хорото с гласа си.

Едно момиче чакаше Гьорги,
но него го нямаше и то заплака.
Гергьовденски дъжд заваля и разтури хорото.
Всеки момък целуна своето мокро момиче.
Самотното се усмихна –
не беше вече самотно, а много красиво,
с влажни трапчинки на бузите.

Гьорги измъкна златното копие и по тревата
заподскачаха минзухари и слънчеви зайчета.

Мравките се изкачиха на змея
и го замъкнаха дружно в мравуняка.

КАИН

Запратих камъка със злоба
и Авел падна.
Затичах се и коленичих до главата му.
Бе мъртъв.

Изтече злобата ми и се ужасих.
Виках го – не отговори.
Земята – цялата – му обещах.
Воловете му обещах. И ралото.
Не ги поиска. Не помръдна.

В душата ми се мръкна.

Едва сега разбрах, че го обичам.
Дали защото беше по-добър от мен?
Или защото беше мъртъв?

От камъка по-мъртъв беше. И разбрах,
че половината от себе си убих,
а другата си половина съм намразил.

В кошарата овцата блееше от ужас.
Погледнах – бе родила агне и вълче.

КОЛЕДА

“Ой Коледо, мой Коледо...”

Коледарите пеят в съседите.
Ще дойдат при мене –
нямам какво да им дам,
ще ги посрещна гол като зимна топола.

Мъртвите се обръщат в гробовете,
а живите, живите...

Фарисеите са отново във храма.
Просяците се бият за подхвърлен петак.
Всеки ден Каин убива брат си.

Преди да си легне с Дявола,
Блудницата свали диадемата си
и помисли на глас:
“Боже мой, колко съм праведна!”

Поливам вода на Пилат да измие ръцете си.

Моят Ангел-пазител пречисти
душата ми с огън и си отиде.

С нож в гърлото
прасето тича из двора
и цепи на две земята.

ВРАБЧЕТО

Дори врабчето си намира жилище.
Псалом 84

Навсякъде става за дом на врабчето,
една керемида за дом му е нужна.

И ето – сирачето босо – подскача
с премръзнали тънки крачета.

Ръката на Бога му пуща трошици,
а скокът на сивата котка е празен.

Натежала от грижи, душата го гледа:
подскача врабчето по гърба на земята –
безгрижно, щастливо – като нея, когато
ще живее с врабчето под една керемида.

* * *

Поетът назовава нещата
и властва над тях.

Думите са втвърдена мисъл,
мисълта е сгъстена енергия,
бяла и черна магия.

Когато е истинска,
всяка дума е диамант –
реже душата като стъкло.

Тя е пламък и въглен,
тя е птица, която живее
в небето на прозрачния смисъл.

* * *

За какво мечтаеш, човеко, загледан
някъде между джоба си и небето?

По билото на всичките сезони
ръцете ти прокараха бразди,
но колко семена във тях поникнаха?

Да си Бетовен, трябва да си глух.
Не си ли сляп, не можеш да си Омир.

Но и на тебе ти е отредено
да слушаш Лунната соната
и да се възхитиш от красотата на Елена,
ако премине през очите ти,
загледани
някъде между джоба ти и небето.

* * *

Откъде са тези виолетови сенки?
От очите ти, от узрелите праскови
или от залеза,
който държа в ръцете си?

Издълбах профила си не в камък,
а в ронливите изречения, които изтичат
по сипея на мълчанието.

Термометърът ми показва 40 градуса тъга.
Радостта ми би подхождала повече
на някой лекомислен щурец.
Греховете се сбръчкват по тялото,
а нови цъфтят като люляци.

Кого да потърся в тази навалица
от дъвчещи, бързащи, страдащи?
Най-Добрият отдавна е мъртъв
и понякога само иконите
плачат за нас и се молят.

* * *

Зеленото – детето на дъгата –
играе в парка и звънят
небесните цимбали на дъжда край него.

Ако пролетта е дошла внезапно,
трябва да ѝ поискам прошка,
че я посрещам тъжен.

Утре – ако отида
на гости на понеделник.

Ще мога ли да му изсвиря
“Хота Навара” от Сарасате
и кокичетата да ми ръкопляскат?

* * *

Наистина ли е толкова тихо
или аз оглушах и не чувам
гласа на тревите и детелината,
която ме вика с четирилистни миражи?

Със слънчеви четки август излъска
жълтите плочи на лятото и ми остави
само солта по сухата кожа.

Аз ли не чувам,
или тишината е оглушала?

Надувам тръбата на вятъра,
за да изпрати една пеперуда –
да потанцува за малко
край лампата.

* * *

Прозрачните градини на мечтите
потъват в здрача
с окастрените си дървета.

На педя под земята
къртицата не страда за криле,
но камък в тинята
не е представата за щастие.

Не искам да се връщам там, където
амбиции умират от преяждане,
провалите са с обективни оправдания
и с доказателства вините са невинни.

И нямам никакви въпроси
към събеседника по нежелание.

Навивам часовника за предсмъртния час
и сънувам ненаписаните си стихове
в обратна посока.

* * *

Не го обърках, а нарочно
не тръгнах някога по пътя,
по който крачеха възторжени метафори.

Страхът –
единствената ми защита – ме напусна
и се сражавам с демоните в себе си,
оскубали перата на мечтите ми.
Победата изглежда невъзможна,
но смисълът изобщо не е в нея.

И ежедневно се разделям с въпросителни.

В килията на самотата
Любовта ми страда от клаустрофобия
и само вътрешното ми ухо дочува думите,
които смуча под езика си.

Преодоляла всичките си предразсъдъци,
аурата ми си отива под ръка
с една преоценена метонимия.

ПЪЛНОЛУНИЕ

Не мога да заспя.
Клепачите ми са подпрени.
В мозъка ми са забити
трески от безполезни случки.
Със жълтите си зъби часовете
разхвърлят изпохапаните спомени.

Луната пуска тънките си котви
и приливът на самотата ме обгръща.

Потъва островът,
към който цял живот пътувам.
По лунната пътека
душата ми върви към къщата,
в която майка ми от пет години бърше
небесните прозорци и мете звездите.

Градът отпуща лапи
и смила дневните си жертви.

Разсъмването е във друго измерение.

БОЛКАТА

Разхождам болката си с каишка.
Глезя я. Черпя я с водка.
Купувам ѝ аналгин и цигари.
По цяла нощ разговарям със нея.

Какво искаш още – я питам – проклетнице?!
Тя отговаря, че до смърт ме обичала.

Скачам отгоре ѝ с ярост. Душа я.
Тя ме разкъсва на сто парчета.

Непобедима е като отрова.

Чак на разсъмване изтощен я приспивам.
Като малко дете след час се събужда
и идва да легне на топло във мене.

Варя ѝ кафе и отвара от билки,
купувам ѝ водка, аналгин и цигари,
а тя ме дърпа – все недоволна –
опъва каишката
и ме влачи към ада.

* * *

Годините са ручеи,
течащи по лицето ми,
а пак от огледалото
ме гледа същото момче,
което тръгна някога да търси руното
на Златния овен
и засади душата си
със драконови зъби.

А корабът на аргонавтите
се скри зад хоризонта.
За мое щастие, Медея ще се влюби
във Язон.

В небето Зевс разресва
брадата си от облаци
и може би ще завалят метафори.

НИШКАТА НА АРИАДНА

Тоскую о том, чего нет
К. Балмонт

Изгубих я. Къде се скъса?
Извърших подвиг, а не мога да се върна –
за възгласите в моя чест и за венеца,
от лаврови листа изплетен.

Трупът на Минотавъра разнася още
убийствената си воня из лабиринта,
във който остарях, докато търсех изход.

А може би не съм Тезей с кълбото
от сребърната прежда? Ариадна
едва ли би могла да ме познава – аз
дори и плъх не съм убил –
какви венци и възгласи очаквам?!

А Минотавърът е още жив – вонята,
безсмъртната воня във лабиринта
не е единствено от него.

СТЪПКИ

Стъпки пред мене,
стъпки след мене –
към работа, към любов, към пазара…

Часовникът бърза,
стъпките бързат –
нямаме време, нямаме време…

В халите дремят обезкостените бройлери.
В магазина отсреща солени риби
разполагат със време
и с перки настръхнали.
Спирам и гледам очите изцъклени.

Те не ме гледат. Сякаш ме няма.
Тук ли съм всъщност?

Стъпки към мене,
стъпки през мене…

Най-едрата риба ми се усмихва.

СТЕНАТА

Блъскаш се в нея – внезапно и твърдо.
Виждаш звезди по светло…

Това е стената.
По-нататък не може.
Не можеш да я прескочиш,
не можеш да я обходиш –
безкрайна пред теб е стената.

Чувстваш, че си зазидан.

Но все пак имаш право на избор:
със другите да я подпираш
или да си счупиш главата в нея.

СЛЕДОБЕД

Самотни кучета
от градските балкони лаят
(от скука) есента и минувачите.

Вдовицата лепи със тиксо некролози,
но мъртвите не помнят имената си.

Надвесена над дупката
в защитния озонен слой,
чистачката на дявола изсипва кошчето
с вонящите отпадъци на ада.
Кучетата по балконите гнусливо млъкват.

Следобедът допушва фаса си,
захвърля го и влиза в асансьора.

От малкия екран му се усмихва
актрисата от сериала на мечтите.

СТАРЦИ

Като износени обуща
са наредени старците по пейките –
с инсулти, с язви, със протрити стави,
с избелени очи от самотата.

Дробят на гълъбите спомени като трохи
и от усмивките им капе
тъга по топлия асфалт на лятото.

Стоят унесени под кестена
добрите овехтели старци,
а болката във коленете им подсказва,
че времето ще се променя.

* * *

Полека се отдалечава мама –

от хляба, от покривката на масата,
от спрелия часовник,
от тъжната молофа на прозореца...

От побелялата ѝ кожа
животът ѝ на люспи се съблича

и мама се отдалечава –
през зимата, в басмяната си рокля.

КАМЪКЪТ

Камъкът, който се втвърдява от лавата.
Камъкът, който ражда амебата.
Камъкът в ръката на Каин.
Камъкът в прашката на Давид.
Камъкът на върха на пирамидата.
Камъкът на Милин камък.
Камъкът върху камък на Стара Загора.
Камъкът, в който оживява Венера.
Камъкът на Сизиф, който търкалям.
Камъкът върху гроба ми –
единствен,
само мой,
вечен.

* * *

Красавице Ирония,

Добре се забавлявахме, нали?
Аз мисля, че добре се забавлявахме –
със себе си и с другите,
със политици, консултанти, итриганти,
с бездарни стихоплетци и със клоуни
и с този свят, по-важен и от подполковник.

Най-много се шегувахме със кучето,
с децата, с пуяка и със сезоните,
защото знаехме, че няма да се сърдят.

Добре се забавлявахме дотук, ала сега
ще си ми нужна повече от всякога –
за болестите и за бабата с косата,
която няма чувство за ирония.

Не ме оставяй насаме със нея.

* * *

И как да те затворя някъде, душа,
че да помислиш и за себе си?

Обуй си старите пантофи, забрави
пустинята, морето и скалите,
които разраняваха нозете ти
по непознати и познати брегове.
Сложи си очилата и се взри
във спомените си и нека
крилата ти почиват зад вратата –
поне за малко – само докато
не ги нападнат гладните молци
или пък вятърът не влезе през прозореца
и пак перата им не подивеят.

Тогава може би ще знаеш вече
коя си ти и накъде те водят
последните ти полети
преди във мен да се завърнеш
оскърбена.

ПАНТА РЕЙ

Запуши се вената на душата ми,
по която течаха любовни копнежи.
Колкото и да го стискам,
камъкът вече не пуска вода.
От паметта ми изтичат спомени
и се вливат в забравата.

Всичко тече и се променя.
Променя се формата
на ябълката, на тялото и на тъгата.

Нямам представа какъв съм сега,
а какъв съм бил – съм забравил.

Спомням си само какъв ще бъда –
носачът на Южния кръст
в парада на северните съзвездия.

* * *

Върху възкръсналите зидове
на Августа Траяна
едно щастливо гущерче на слънце се припича –
като по времето на Марк Аврелий.

От края на опашката му
започва нашето съвремие и продължава.

Необяснени светове са дните
на всички мъртъвци и неродени.

Царица на забравата – тревата,
и нас ще вземе в своя плен, докато
едно безсмъртно гущерче
на слънце се припича
върху възкръсналите зидове
на днешното ни време.

* * *

Животът е пленник на петте сетива,
а Красотата е изгонена в ъгъла.

Гладният ще се нахрани,
ситият ще преяде,
глухият ще се наслуша,
слепият ще се нагледа,

властолюбецът ще се качи на пиедестал,
простакът ще бъде по-малко простак…

А Красотата, свита в ъгъла,
ще чака Поетът да се завърне от ада,
защото без възхищение
не може да съществува.

* * *

Не мога от сърце да се зарадвам,
не мога истински да тъжа –
вместо с чувства,
гърдите ми са пълни със метафори.

Но може би съм станал
по-добър –
като представата за любовта
от самата любов,
като портрета на Мона Лиза
от неизвестния модел на Леонардо.

НАРЦИС

Като Нарцис съм влюбен в себе си,
макар че не се харесвам –
всичките ми гледни точки
са черни.

Мигове на щастие и на страдание
раздвижват водата
и хиляди други неща
се виждат под белите лилии.

Времето ни разделя с чертите ни.
Смъртта ни разделя с телата ни.

Стоя на Виа Апиа
и чакам реда си.

Толкова много разпънати
и само едно Разпятие!

Съзерцавам се до отчаяние.

Старият Нарцис разлюби себе си,
но Ехото вече беше заглъхнало.

КОГАТО ЦВЕТОВЕТЕ СЕ ВТВЪРДЯВАТ

В памет на художника Илия Тодоров

Когато цветовете се втвърдяват
и полусенките
са като бягащи жени,

когато сухата палитра
изгризва четката ми като вълк,
да съжалявам ли платното на статива,
безкрайно като зима в самотата си?
Или пък правите ъгли на рамката,
затворили във себе си пространството,
за да го правят крайно?

Какво съм аз?
Дете, което прекопава
пейзажите на Гурково
или се мъчи да ги пресъздава?

Кога ще мога да се нарисувам?!

Стоя и зъзна сам сред цветовете
на гладната палитра.
Животът ми – плакат на радостта –
е залепен върху стената
на времето, което го набръчква.

Навярно някой ми е нарисувал
карикатурата на този свят
и аз съм длъжен да я изживея.

И куцам, изкривен от грехове
по кръговете на годините,
които се въртят като спирали
към небето,
където моята звезда
безмълвно се превръща в черна дупка.

Изстисквам тубата със бялата боя,
за да рисувам утрешния ден –
там всички ще сме бели като ангели.

Докоснете ли четката ми,
ще ви изпадат ноктите от пламъка ѝ,
забия ли я във пръстта,
ще се обагри във червено като шипката,
захвърля ли я някъде,
знам, мама ще я сложи
на етажерката под старото кандило.

Отново на рождения ми ден
Бог е разплискал охра по небето
и птиците подскачат
по слънчевите клони на април.

Дали останаха приятели –
да ги почерпя с тригодишно вино?
Или когато дойдат, старото ни куче
ще заръмжи на вълци?

Пристигнаха и двата бели щъркела –
в разрошеното си от зимата гнездо
и почнаха да носят съчки към върха
на бряста, дето е висяла мойта люлка.

Небесният пастир
събира облаците си от паша.
Свечерява.
И бавно потъмнява
платното на статива…

Какво да нарисувам
от всичкото, което е зад него?

ОКТОМВРИ

1.

Като самотни сиви котки
минават дните на октомври покрай мен,
но само да протегна ръката си към тях,
зад идващите вечери се крият
и подозрително ме гледат с облачни очи.

Дори да е добър понякога,
към живите животът няма милост.

Не мога да си спомня точно
кога мечтите се превръщат във желания,
но само в гробищата датите са важни.

Ще завали, но няма да участвам вече
в конкурсите за някой дъжд –
дори и да е тъжен,
дори и да е топъл
или когато се превръща в сняг
със намерение да ме затрупа.

2.

Опашката на циганското лято се изнизва
зад храстите покрай канала,
повлякъл безразлично със водите си
листата на разплакани дървета
и празните ми фишове от тотото.

В магическите фигури
на закъснели лястовици
са скрити тайните на всеки преход,
но знаците са непознат език за хората.

Пресичам есента като следобед
и бързам към докосването на телата ни.

Ако съм жив,
ще го усетя непременно.

НОЕМВРИ

Повяхнали молофи на прозореца
и махмурлук – единственият хонорар
за боледуващите думи.

Навън – градът – помръкнал и абсурден.

Бутилка водка от пазара.
Препъващи се тротоари.
Въшлясали от грижи хора.

Очакващите повишение
стоят пред магазина за пагони.

Не падайте духом, господа офицери!

Часовникъта на пощата се подиграва
на закъснелите за собствения си живот.

ДЕКЕМВРИ

Макар и да е топло за сезона,
изглежда, че започна да замръзва.
По тънката корица лед на локвите
един след друг преминаха светците
и Рождество Христово наближава.

Великите ми пости са към края си,
а думите на покаяние са камъни
в тресавище от страх и безразличие.

Отново се смрачава и прибирам
сергията от чувства, облечени във розово.

И най-невинният дявол отказа
да купи грешната част на душата ми.

Вадя от джобовете си задрямали стихове
и ги пущам да пълзят през Декември.

ТИТАНИК

Непотопяемите също имат
стремеж към дъното и интерес
към предизвиканата суматоха.

Във лодките – деца, жени и джентълмени…
Оркестърът на палубата свири.
Капитанът
отдаде чест на айсберга и се предаде.

На дъното на океана Посейдон
танцуваше виенски валсове
със най-порочните сирени.

Обхваната от ревност, Амфитрита
започна лов
на татуирани моряци.

Летящите чинии запечатаха
събитието във космическите хроники.

* * *

За рога на Овена
е вързана моята люлка.

Възкръсвам от злобата
и слагам под камък
отровния ѝ зъб.

Добродушни облаци пасат
в ливадите на първия си изгрев.

Късам от тревата на април
и храня слънчевите зайчета,
привикнали със топлината
на ръцете ми.

* * *

Кукувицата ме закука.
И тази пролет.
Пет… десет… петнайсет…

Толкова щедрост може да има
само когато те лъжат
или когато не я желаеш.

* * *

С тъжни очи съм дошъл на света
и може би затова
всички нещастни имат доверие в мен,
а щастливите ме избягват.

Но тъжно ще ми бъде само ако някой
от мен избяга,
за да плаче другаде.

ТРИМА СТАРЦИ

Какие женщины на нас кидают взоры...
Б. Окуджава

Вървят по улицата достолепно тримата.
Единият е със бомбе и с вратовръзка,
а другите – различно елегантни.

– Какви жени!... – обажда се единият.
– Не се усмихват – отбелязва другият.
– Дори не ни поглеждат – казва третият.

А птицата на старостта отлита.

Но улицата все пак има достолепие.
Прати небесния си фотограф, Поете.

* * *

Зад мътното стъкло на есента
най-нежните превъплъщения на камъка –
цветята –
затварят в чашките си капки залез.

На тези есенни цветя
ръцете ни и чувствата приличат –
увяхващи, но живи още.

* * *

Мушице малка, дето се въртиш
край светлината,
дали ще разбереш, че си щастлива,
в мига преди да ослепееш?

НОЩ

Нощта опитоми бодлите.
Оскубаната вълна от овцете
увисна в синкавия въздух.

Небето се изпълни с вечност.

Лисицата прекъсна нощния си лов
и се загледа във звездите.

В ухото на щуреца се завърна ехо.

От сух пречупен клон
изрязвам флейта.

МЕЛОДИЯ ЗА ФЛЕЙТА

Узрява лятото.
Сред клоните на сините дървета
бездомни паячета теглят тънки нишки
и своите съдби им поверяват.

Къпината налива връхчета със сладост.
Овцете легнаха под бряста.
Реката спря.
Застина сянката на птица.

Узрява лятото.

Притиснато от дланите на август,
сърцето ми безмълвно вика.

СЕРЕНАДА ЗА ЩУРЕЦ

От спомен за дърво
не можеш да направиш сянка…

Стоя под геранилото –
бесилото на всички залези
от мойто детство.
А дъното на кладенеца – сухо.
Като гърлото на изтрезнял пияница.

В едно запалено стърнище
прелита призрак на щурец.

СЛЪНЧОГЛЕД

Като света е кръгъл слънчогледът.
Усмихнат – като негър русокос.
Във Слънцето и в себе си загледан,
край пътя се е спрял
като въпрос.

А ядките му на сърца приличат,
направени от капки
земен сок.
Откъснат, става за гнездо на птица
или пък за палитра –
на Ван Гог.

* * *

Една окъсана старица
събира по варелите отпадъци.
Две кучета вървят след нея.

Господи,
излей зад ъгъла
рога на изобилните боклуци.

ПЛАШИЛО

С избодени очи
учудено се гледам –

останах само дрипи.

Стоя и плаша.

* * *

С отпуснати крила
Пегасът ми пасе във долината.

Във всички състезания
завършваше последен и сега
дори не иска да подуши хиподрума.

Ухажва някаква обикновена
рижава кобила.
Дори не я ухажва, а пасе до нея,
забравил за крилата си,
или пък съжалява,
че ги има.

СИЗИФ

Усилието свърши, както винаги –
напразно.

Сега вървя надолу и си мисля,
че упоритостта на камъка
е също толкова
безсмислена.

* * *

Казват:
никога не е късно,
но ти не вярвай –

от всички пролети в живота си
не можеш да направиш розата,
която стъпка
без да подозираш.

* * *

Изгубих си очите
и само с пръстите си виждам
няколко
от най-необходимите неща.

И за кърпицата
небесната дъга не притежава стойност.

* * *

Зеленото премина границата на съня.

Дърветата зашепнаха с листата си.
Тревата тръгна през поляната.
На житен стрък се залюля земята.

И теб ще омагьосам цялата
в зелено –
извън часовника е бъдещото време.

* * *

От полюса на радостта,
до полюса на болката
оста на нашата планета е прекарана.

И равновесието е устойчиво.

От кукувича прежда е изплетена
поляната на лятото.

По пръстчето на юли мравките дълбаят
траншеята на вечността.

И аз си обяснявам всяка упоритост.

ПАУЗИ

От поглед – до поглед.
От ръка – до докосване.
От думите – до истината.

Пълни с очакване.

Паузи.
С продължителност девет десети.

От живота.

* * *

Приличаме на миди, от които
изтича времето.

И неусетно се превръщаме
в черупки.

Чертите върху гладката повърхност
са омагьосаните концентрични кръгове,
в капана на които сме попадали.

* * *

Примамена от светлината пеперуда
се блъска в електрическия глобус.

Търси изход.

А дъното на глобуса
със мъртви пеперуди
е покрито.

* * *

Пазарът свърши.
Отидоха си купувачите.
Сергиите са празни.

Купувам закъснелите зюмбюли –
фенерчета за идващата вечер.

От виолетовия шепот на цветята
смрачаването става поносимо.

СТУД

Болката дълбае дупка за страха.
Духам в шепите на душата си.

Паяжините на тишината
са неизпратени покани за раздяла.

От нишките мълчание усуквам
въже за бъдещите си желания.

АДАМ

От унижения
загубих гордостта си.
Алчността ме направи прахосник.
Усмивката ми криви огледалото.

Утре е погребението
на половия ми нагон.

Каня ви всички.

Вместо вратовръзки,
сложете листа от смокиня.

* * *

Започнах да паля звездите,
нощната стража ме арестува.

Хиляди звезди
останаха незапалени.

* * *

Пръстта е рохкава
от гробове на мравки.

Малки погребани тайни...

Споделеното с пръстта
е част от тишината.

* * *

Колко е тъжно
едно самотно листо от роза.

Нежно е като болно дете.

За да го развесели,
Голямата Мечка танцува тромаво
в северния прозорец.

* * *

Броя падащите звезди
и си припомням
мъртвите си приятели.

Кой ли от тях се шегува така?

За да му отговоря,
захвърлям фаса си в мрака.

ОБЛАЧЕ

Едно прекрасно цвете,
разцъфтяло
във синята прозрачност на небето.

Красиво като откровение.

Студената вода за нещо е тъгувала,
а то е нейната
        въздишка.

* * *

Продавам
трески от кръста,
на който съм разпънат.
Купувачите ме отминават.

ПРИЯТЕЛСТВО

Къде отиде старото приятелство –
със синята душа на теменугата,
с цвета на ябълката, с гарвана, с отровата
в изгърбения зъб на пепелянката,

с дървото и със мравките, залисани
във много важните си работи,
със рибите, притихнали на дъното,
с реката и със гладките ѝ камъни,

със слънцето, което се подава
над шалчето от зачервени облаци
и с червея, очакващ търпеливо
да се нахрани някой ден с мечтите ми.

СПОМЕН ОТ МЕЛНИК

И точно в пет
камбаната на Мелник призова
невярващите в храма.
Поети и туристи вдигаха наздравици
с прочутото червено вино.

Звукът на тъжната камбана
затихна в дъното на чашите.
По жълто-сивите скали
догаряха лъчи от залеза…

Не знам защо бях в Мелник,
когато точно в пет камбаната удари…

В ПУСТИНЯТА

И глас дочух:
“Това не е пустиня.”
Стивън Крейн

Изгубих се в пустинята
и намерих себе си.

Вървях по пясъци и търсех
сред дюните оазиси и хора.
От страх, че ще замръкна сам,
крещях до хоризонта…

Беше ми противно да се гледам,
но това бях Аз.

Чакалите ме разпознаха и избягаха,
а черната хиена легна във краката ми
и със съчувствие ме близна.

АКВАРЕЛ В ЗЕЛЕНО

Отново Април омагьоса в зелено
всички дървета, израсли на хълма,
и лековита вода потече
към жадните корени на тревите,
заселени със пощурели мравки.

Измивам се, за да отворя
очите си за цветовете.

Добрият Бог се усмихва
на сивото камъче, което намерих,
докато се изкачвах нагоре.

Върху листата на годините написах
зелените си спомени и ги забравих,
а вятърът ги носи между храстите,
превързани със виолетови отблясъци.

На Празника на минзухарите горят
запалените свещи на надеждата –
за всичко, което се ражда наоколо,
и за самотника, спрял да послуша
любовните песни на птиците.

ПЕЙЗАЖ

Бездомни косери претърсват лозето
с повяхнали листа, в които вятърът
се спотаява. Отдалече
се виждат цветове, превземащи по хълма
кафявата умора на тревите.

Октомври се усмихва с отмалялото си слънце
и идващата вечер си застила
леглото с капещи листа.

Пейзажът е на хиляди години,
със незначителни подробности във него –
лозята, косерите и тревите,
и стареца замислен под дървото,
разбиращ всичко и все пак учуден.

* * *

Преди да ме обсеби тишината,
преди да легне в мен като на дъно,
преди да стана глух за хляба и за млякото,
преди да ослепея за времето и смисъла –
за миг или завинаги да излетя от кошера,
да дам меда на гладния – да си оближе пръстите,
на тъжния – усмивката, забравена от клоуна,
във кръчмата по мръкнало да събера светиите,
направо от иконите, без ореоли счупени,
до утре да танцуваме, а после – пак – до залеза,
докато изпопадат светиите под масата.

Да заведа елените на гости у вълчицата
и да ѝ върна кожата, одрана от ловеца,
да стопля малко стаята – за да замърка котката,
да дам зърна на свраките, почивен ден – на мравките
и очила на бухала – да вижда денем слънцето.

И да удавя някъде – в реката, в най-дълбокото –
тъгата си, която да ѝ заседне в гърлото.

ПРЕРАЖДАНЕ

Смокинята и шипката, и розите,
бодилите, тревите и листата
ме връзват със зелените си панделки,
загръщат се, затварят се над мене,
изсмукват ме, превръщат ме във тичинка,
уголемяват ме до синьото, над синьото
и дробовете ми са облаци, които
издишват половината вселена
и вдишват другата ѝ половина.

Невидима река, тека в зеленото
и бързам да се преродя
във семка или в трънче и да служа
за щит или за копие на някой
войник на пчелната царица.

* * *

Отидоха се всички от морето –
последните летовници,
рибаря
със сребърните риби и момчето,
което замъци строи и ги събаря.

Художникът и той отнесе
в картините си багрите замислени
на тъжните вълни –
безкрайно есенни,
и изведнъж морето
стана истинско.

Брегът, от ветрове изсечен,
застина пред смълчаните лазури,
усетил оня миг, наречен
мълчание
пред буря.

* * *

В гора от самовлюбени метафори
стихът ми търси себе си
и неоткрил конкретния си образ,
крещи пред древната Сезам да се отвори.

В гробовете си мъртвите поети
се преобръщат негодуващо и тракат
с глаголи по изгнилите ковчези.

Отказвам се от стъклените диаманти,
от перлите, натрупани през вековете –
дори и да открия смисъла във тях,
от него все ще се изплъзне нещо
със думите – слугини на лъжата.

С роса в зелената си чашка
глухарчето до мене вдига тост
за всички живи.

* * *

Пред мене – пътека в тревата.
След мене – отблясъци от съня ми.
Отляво – разплаканата старица,
отдясно – цялата скучна бохема…

Сред всичко това –
в средата –
Геният Аз – начело
на всички щурци в житата.

БЪЛГАРКА

Ти си щерка на Лада. В далечни нощи
един хан е идвал при тебе с дар.
От този спомен играеш още
езически танц върху жар.

Ти бе надежда и в твойта утроба
растяха бунтовници с луда кръв.
Денем си плакала страшно над гроба им,
а нощем веза знаме с лъв.

И стана песен. В пъстра шевица
вплете и слънце, и лунни лъчи,
защото имаш душа на птица
и пет века мъка в тебе горчи.

И стана фреска – нежна мадона
със черна кърпа – на зид корав,
мечта и болка в тиха икона
на някой бледен незнаен зограф.

Виждам те привечер да се завръщаш
уморена и ласкава, а в деня догорял,
както винаги, пак те прегръщат
един силен Йово и малък Чавдар.

ЛИПАТА

Преди да се родя навярно е израсла
пред къщата ни старата липа,
където баба ми обсъждаше с комшийки
рецептите за сладко от смокини.

От много пролети, лета и зими
днес имам само спомени за сънища,
объркани и скитащи във времето,
което с безразличие минава
край стареца, приседнал под липата,
в очакване на идващата есен.

ОСТАРЕЛИТЕ ПТИЦИ ОСТАВАТ ТУК

Остарелите птици остават тук,
те не отлитат с ятата си –
знаят, че ако литнат отново на юг,
няма да видят вече гнездата си.

Гнездата, които със сламки и кал
са градили – за да снасят и мътят,
да ги оставят сега им е жал
и не искат да паднат по пътя.

Ще се свият навярно в тях под снега,
а в съня им цветове ще ухаят
и превърнати в късчета лед от тъга,
ще отлитнат от тях във безкрая.

* * *

Колко пролети вече посрещнах
в тази къщичка – чашка на цвете –
малко тъжна и малко смешна
като къщите на всички поети.

Колко стихове в нея написах,
колко други навън пропилях...
Така съм дошъл на земята – орисан
с песни, които до днес не изпях.

Отново е пролет и белият вятър
като разбойник отвън ми свири,
в очите ми слънчеви копия мята
април от зеления връх на баира.

Със своята весела златна диканя
слънцето пак ще минава през дните,
елате със мене, приятели, каня
и вас на гости
в света на щурците.

* * *

От никого вече не искам да слушам
нито съвети, нито забрани –
светът е претъпкан направо до гуша
със санчопансовци и великани.

Дайте ми кранта, леген и шпага
и копие, дълго един живот –
на мен изглежда, че ми приляга
да съм наследник на Дон Кихот.

С мелници вечно да се сражавам,
твоето име на щита си да нося,
да губя битки и до забрава
да любя грозни жени от Тобосо.

И когато минавам край вас такъв –
остарял, неизвестен, плешив и беден –
ще разберете, че можех да бъда пръв
и ще се чудете защо съм последен.

* * *

Единствено във теб, щурче,
съм сигурен,
че ще посвириш някога на гроба ми.
И ще те слушам
със нежното ухо на минзухара.

Съдържание

РОЖДЕН ДЕН 5
СЪТВОРЕНИЕ 6
ЯБЪЛКА 7
ГЛЕДАХ ОГЪНЯ 8
РОЗИ 9
ОТКРИВАНЕ НА СЕТИВАТА 10
ШКАФ 11
БРЯГ 12
ВРАТАТА 13
РИСУНКА С ВЪГЛЕН 14
ПОЛУНОЩ 15
Сприятелих се с плъховете 16
ГРОБИЩЕТО НА МЕЧТИТЕ 17
Денят е дълъг и само игра е 18
Очите ми са вече пръст 19
ЗАСТОЯЛА ВОДА 20
Пътеките след мен са заличени 21
ЧОВЕК 22
ГЛАС 23
КВАРТАЛ 24
Събота е – денят на всичките мъртви 25
Изядох всички зелени мухи 26
В безкрайността от самота 27
ОТРАЖЕНИЕ 28
Периодът ми на полуразпадане 29
Жълто, кафяво, червено 30
Пет са знаците на самотната птица 31
Направен съм от теб и мен 32

Какво предчувствие ни срещна 33
Когато не е пълнолуние 34
Всяка крачка вече е подвиг 35
МАЛКА БЕЗЛУННА СОНАТА 36
ПОСЕЩЕНИЕ В РАДУНЦИ 37
РОЖДЕСТВО 38
ВЕЛИКДЕН 39
СМОКИНЯТА 40
ГЕРГЬОВДЕН 41
КАИН 42
КОЛЕДА 43
ВРАБЧЕТО 44
Поетът назовава нещата 45
За какво мечтаеш, човеко, загледан 46
Откъде са тези виолетови сенки? 47
Зеленото – детето на дъгата 48
Наистина ли е толкова тихо 49
Прозрачните градини на мечтите 50
Не го обърках, а нарочно 51
ПЪЛНОЛУНИЕ 52
БОЛКАТА 53
Годините са ручеи 54
НИШКАТА НА АРИАДНА 55
СТЪПКИ 56
СТЕНАТА 57
СЛЕДОБЕД 58
СТАРЦИ 59
Полека се отдалечава мама 60
КАМЪКЪТ 61
Красавице Ирония 62

И как да те затворя някъде, душа 63
ПАНТА РЕЙ 64
Върху възкръсналите зидове 65
Животът е пленник на петте сетива 66
Не мога от сърце да се зарадвам 67
НАРЦИС 68
КОГАТО ЦВЕТОВЕТЕ СЕ ВТВЪРДЯВАТ 69
ОКТОМВРИ 72
НОЕМВРИ 74
ДЕКЕМВРИ 75
ТИТАНИК 76
За рога на Овена 77
Кукувицата ме закука 78
С тъжни очи съм дошъл на света 79
ТРИМА СТАРЦИ 80
Зад мътното стъкло на есента 81
Мушице малка, дето се въртиш 82
НОЩ 83
МЕЛОДИЯ ЗА ФЛЕЙТА 84
СЕРЕНАДА ЗА ЩУРЕЦ 85
СЛЪНЧОГЛЕД 86
Една окъсана старица 87
ПЛАШИЛО 88
С отпуснати крила 89
СИЗИФ 90
Казват: никога не е късно 91
Изгубих си очите 92
Зеленото премина границата на съня 93
От полюса на радостта 94
ПАУЗИ 95

Приличаме на миди, от които изтича времето .96
Примамена от светлината пеперуда 97
Пазарът свърши 98
СТУД 99
АДАМ 100
Започнах да паля звездите 101
Пръстта е рохкава 102
Колко е тъжно едно самотно листо от роза 103
Броя падащите звезди 104
ОБЛАЧЕ 105
Продавам трески от кръста 106
ПРИЯТЕЛСТВО 107
СПОМЕН ОТ МЕЛНИК 108
В ПУСТИНЯТА 109
АКВАРЕЛ В ЗЕЛЕНО 110
ПЕЙЗАЖ 111
Преди да ме обсеби тишината 112
ПРЕРАЖДАНЕ 113
Отидоха се всички от морето 114
В гора от самовлюбени метафори 115
Пред мене – пътека в тревата 116
БЪЛГАРКА 117
ЛИПАТА 118
ОСТАРЕЛИТЕ ПТИЦИ ОСТАВАТ ТУК 119
Колко пролети вече посрещнах 120
От никого вече не искам да слушам 121
Единствено във теб, щурче 122

Иван Груев

Откриване на сетивата

Избрани стихотворения (2)

Българска, първо издание
ISBN 978-954-651-263-5

Издателство	“Домино”
Коректор	Мария Димитрова
Предпечатна подготовка и снимки	Илко Груев
Печат	“Дъга плюс”
Излязла от печат	март 2014 г.

На корицата е използвана снимка на картината
“Резонанс” на художника Теодора Малешкова

Започнах да паля звездите,
нощната стража ме арестува.

Хиляди звезди
останаха незапалени.

